

v. 10. 6. Spomljar naj pred vseje
jarino; zgradi in popravi
plotove; ob suhim uverjen
trebi levine; ob mokrem
presaja in cepi divjake
na vrt.

✓
Kmal po n. v. Juri ženske,
če je lepo vreme in suha
zemlja žimerni spalcam
optjeuejo, da more nast
korenje, da lažej strniše
poružejo: prekoptjejo
po kromperu, da lažej in
bolj gluh žiride iz zemlje.
Mo je jenkret zelen ga
okoptjejo in potem obsujejo.
Poradijo tunico in fižon,
o n. v. Pangere žirnejo rjat
prejten prono.

Potem privede ječmenova, ržena
in ušenična žetev, naglo se
treba žet in spravljat mornje
v Nazme; orati praho za ajlo,
če je čaš pa kar izati, ovru.
Alerā v. v. Jakoba je prvi
nas naj bolj ajlova setev
na strnišč. mak vidov
ina leji zemlje orje, korlje
in reje ajlo.

Kaluzija me ur

Po delek revolucije ko je že
rona dovolj s grablji razstelo.

Ob rounim vremen je mruva
opovne za obermit in popovne
spet enkrat; tako se mruva idro
preveri, če je lepo vreme; potem
se zgrab v koružne; prier pre
den gaene padat rosa se den
ukupe.

✓ Drug dan ko je rona dovolj se kupi
spet razstelo, potem se obrne
dvakrat ali trikrat mruva je ruha.

Ali je gerbo vreme, se dežuje,
gledajo, da se mruva talis preveri, če je
za v kozju, noter ju; ako se ukupu
dobi, to je Holber li bla v parni,
gotovo pa nequije ako se ^{ne} more
dohit u kozju, ponobno pa če se
zlo ruho dobi dež, in potlej
dežuje več dni ali še do tedna,
ve ilodje pa dež ali mruvo u
revuji namalka nekaj dni ali
en teden, več do en teden jo
pa tu vrevuji ne rne namalk,
revuje grata helo, povem
pa neji da se malo udaj
uvajma, da li mruva na
travnik regula, kozju nem
jo ponuijo.

Pokoren prostor. Vi stonit rad
letajo in norijo po njem se
imenuje sedina. Kolter prostor
aljo se navazi gnaj, da se potem
vzamej razvazja ali razvazja.
Kolter tudi prostor. Vi je
pohojen, da ne rase trava.

U. 3. 9. Ako si gospodar napraviti iz
matouredne koste levino, vrt,
senožet, travnik, rpoloh svet
za košeno: pozim ali pomlad
se ob suhim vremen starina
žajže (starina se imenuje
suha trava, ki je jesen ostala
nepoparjena) potem se ribe, ki
se dajo z rovnico odkopati, grovni-
co odkopljejo: Kovenine, čeruje
in drugo kamne pa iz kvanpom
odkopljejo in zrujejo.

V. 9. a.

Blizo Motuika je niva in košenina
ker je bila pred 35 leti gmajna.
Gornodar je prekem koparico
čez zglikov, Ja ma je naredi
nivo. Kopal je s krampon
globoko kamne in drevje z
s košeninam. Moste niso
smel požgat, ko je bilo
noviše preblizo cimprova.
Za košenino so puolej postil
nivo.

Setelni žužki se urejajo pomljal
po megi, da se vidi prav narjati
med menico ali ov, vedno v
reji ali jimen. Setelja se potem
dobro prime in ozeleni. Ako
se pa reje seme ali o rihim v re-
men, potreba je dobro zagrabl
da se prime in ozeleni. Ako
reji setev pomni, ni potreba zagrab-
ljavat. No se žito žanje, če je
lepa setelja zrasta, se latuje, to je
tolko vročo žanje, da setelja cela
ostaja. In to se potem pobori, ki se
imenuje "strnišče". In strnišče
se potem "pobori" in pomni, in
sprav na vabo ali na parno.

Na strniščih zraste lepa pajerka
ktera se kaže menam

Ma strniščih zraste lepa pajerka,
ktero potreajo pleneče ravnje.
polet iz frivno, pozim izposiše
no pajerka.

v.
3
4

Setelni žujiki se urejajo sponkjav
po megi, da se vidi setelja prav
lepo najat med vrenico ali
ovr, malo kraj v reji ali jemen.
Setelja se potem dobro prime
in ozeleni. Ako se reje seme
ali onuhim vremen, potreba
je jo vrta zagrabt, da se prime
in ozeleni. Ako se setev
pomoi, ni potreba zagrabljat.
Ko se žito žanje, če je lepa
setelja graba, se žito letuje,
to je, tolk violko žanje, kover
je setelja graba. In stonice
se potem polori, pomisi in
sprav na parno.

Na stonici grabe jesen
lepa pajerla" v katero futra
jo vlemene mine polet
iz Frisno, po žir iz
rwno pajerla."

Karvo tako se dela iz druge
kornu, karer je zto detlja roznata
se polkoni za kleso in porusi,
kar je lepe se nusti za seme
cist detlu seme se tud letko
prova. Ko je detlja zrela, jo
veie kak mladjen juter gospodar
zuciam pozet, in jo v slavnate
preverle povezet, mrojje se
potem slozi v korzu, in
karer se presuni se uzame na
pod in omal, kar se se le
zuciki" dobijo. Zuciki se potem
dobro premisijo, naj bolsi je
tud nures, in tedaj se ulatjo
da se vobi detelno seme, ki se
mora na ulovnu izjestit.
Detelno seme se drago kupins
kopianu prova. Ko je detelnus
semenom veliko dela in zamude,
kmetje najrajzi zucike prodajo
kolker jim jih sej seme ostaja,
ker se je druga detelna kornu zga
klajo polkoni, zrare na tem
prostoru lepa pajerka, vianis
narevi rojo. Ker je detlja
izgonila za seme, in se to
stunije polkoni, ne zrare nei
katerna detlja, ali pajerka.

Drugo leto proučjal je obon-
vini vremen potreba
vetelja zgrablj potret, de
se snive sprav kamne in
poglikajo gri, da more kose
ob kosi snemo kosit
in da se mu kosa ne kosa.
Kmal po svetem Prinaj
grata vetelja zgrablj za kosi,
kateri pobje dobro rozi.

✓
Lep jimen van se jutrej pobje,
potem raduje rastelje, se jimen,
knet ali kakovet preke ravnu
obrne na grabljah, dobro preve-
nena se omie o roglje, ki se
postavijo po nivi ali pa na
meie na voz, da se peljo o kose
in noter glazi, ob rusim
vremen je potem vetelja lezo
ruha in se lehka sprav v
parno o nehterih dneš.
horjem kar razkano po nivi
pomisijo, kakovet juter ulazno
zgrablj in jo volajijo na voze
ali volajijo v krije in jo
zvozi na parno van.

V.
2.
9.

Skoverino selkamo velno, in
Klestino muveje; skrevlo
pogrebamo kurjavšč ko žjemo
velno; žreversom orjemo;
skoliam klesarimo ko orjemo;
skrevlam groj skopavamo,
ko ga vozmo na konicah na
nivo; skijam žlijamo groj,
ko ga poduravamo; smati ko in
rovno koplemo; žvano
mlaino; skijam kepe toviemo;
šlopato stibarimo; kosimo skoro;
žanemo serpom; grabmo sgrabli;
smetavamo žvilami; vozmo žvozom,
normo prelast, derve in groj u
kôš; mlaino serpi; mašinamo
smaino; vejemo žvevko;
vejemo žvetovnikam; vehtamo
žvehto; vodnamo žvešetom;
mervno žmervnikam.

Pozim ogrevnim vremen in
omrazu je uhis. Dere vitre
in cepi koluje za kose, koonce,
cayne in betele, da jih potem
✓ spleta: izdeluje skafe, čebre
in korve: iz slame plete pehare,
seume in merce: dela ročnike
za cepce, kosisa za kose: štile ali
toporiva za škere, motike, vauvice in
krampje. Ženske predejo
prejo: opravnikih popravljajo
razstargano obleko. Ako je vreme
za ulako, stari les h dom naj
✓ ho je za uimpravje ali za kurjavo.
Da darva potem doma rebla in cepi
na polena, kater je pripravun
vreme, in ima čas.
Ako je suho vreme in lepo;
doliva nastu: orje prake za
jarine; opruino seje kar mu
je jo ostal jesen.

1. Servicio serve sekamo in
sekamo; bravč pri škri
se nam odrobi, ali se žnim
mekamo; simermantio
povezujemo povezanice;
struham stružno truzie;
zoblicam oblamo deskie;
iz nam uzvikujemo skate,
klave in store; iz zavri
maje, stebre, in me kar
postavlamo pokom.
iz novsam zabijamo sebele
hole uzemijo, ko napravla
mo sisse pri cestah in
jezove pri malnik.

V. 3

gnoj se vozi o suhim uravnen
pozrim ali polet, kadar je čas ojeti
na konicah ali v gnojnim kar iz
kleva na nivo; kar se izvaja preo-
berne, kon gnoja leži na nivi;
konica se vzdigne čez ročico in
vrže prvi iz voza, gnoj kar tam
ne pade iz voza se iz brevljam
skopije na kape po nivi; pred
oravjo se gnojnim vilam po
nivi raztros, potem pobrže.

Ker imajo drobno porabjo brouk
gnoj in kretove za vrtičke in
zevnike; ker broukiga nimajo
na venkiga in konjčkiga; govej
gnoj ni batern. Pri orav even
iz pikom gnoj glijja od irtala
kadar se kej zamari

Orjemo zverem, ulaimo
zbrano, kopljemo zvonco,
osipamo zivotilo, plevemo
spraljo, janemo rypom,
Kosimo sloso, grabimo zgrabji,
podajamo podojicam, plijamo
spikcam, stihamo slopato,
kepe toucemo stbijam,
mlatimo repnam,
savnarno presetom, vehtamo
zrehto, vezimo zveruco.

seno, otavo, detelo, struice
korijo dopolne moški, neko
ženšča, ko je trava volna, se
rajši veže; kaj malega se je tu
zvečer povere, ko je hladno in
grmotaža verno.

✓ Le starino gorjanci korijo
cer var, ko imajo prostorne
mezite, in v gorah ni tako huda
vročina po dnevi, kolikor po noči.

Seveda ne razstikajo in
ne obrečujejo; grede kar grabljivi
zgrabijo, da jo zgrabijo na
korušelne, in potem ko je suha
naložijo na voze ali jo vozijo
nam, če jo nosijo v krivah, jo
v krive nahajajo, če jo u butarah
nosijo, jo iz butaricam povežejo.

Za prelaz korijo rajši ob suhino,
da živina preveč mokre klase
ne voli, ker je škodljiva.

V. 8.
a. 2

Za veliko setev zemlja orjemo
s drevesom; Ker je ubreg koro-
jemo zrounicam in motikam,
da se prevec zemlja ne razpruha,
ali ne gnele ranou.

Na izorano ali skopano zem-
ljo mejeemo seme, kteriga z
brano zandijemo, ali ce je ubreg
zmotiko zmotiko zakopijemo, Ako je
hej kej, Ker je posebno rad
na tist ilovnat zemelj
pohojen zemelj, jih skiam,
kepovnikam, potovcemo, ve
seme lepi zeleni, ve je hej
glavka zeter.

V. B.
a. 2.

Za vsako setu zemlja orjemo
reverom, ker je ubreg kop-
jemo zrouncam in motilam,
da se preveri zemlja ali perst
ne razpiruha ali ne gmeto nan-
dou.

Na izorano ali skopano
zemlja vsejemo seme, kterja
skopano zemljejo, ali, če je
ubreg smotiko zakopjemo.
Ako je kej ber, kar je mo-
setno rav na tist ilovnat
pohojen zemelj, jih skijam,
skopnikam potovčemo, če
seme lepi zeleni, in leki
glavkvaru prive, če se potem
lepi žane.

Pozim kaver mede in je mraz
je uhiti. Vere vitre in cepi
koluje; za kose, kosence,
čajne in betele; do jih potem
plete; izdeluje škap, čebre
in korce; iz slame plete
pehare, sence in murce (merce)

✓ Dela ročnike za cepce, kosila
za kose, štile za skere, motike
rounce in krampe. Ženske
prevedejo, opravniških poprav.
hajo razstavljano obleko.

Aho je suho vreme in lepo;
✓ dobiva nastu; orje prake za
jarine; oprimno seje kar
mu je jo ostal jesen.

Spomljav naj pred vseje jarino;
✓ zgravi in popravi plotove; ob
suhim vremen trebi levine;
ob mokrem preraja in cepi
živjake na vrt.

4. 7. 7. Po dolah imamo travnike, ki
se tudi ako težijo ravno ob vodah
(potokih) tudi imenujejo "Lohé"
In ti se kosijo po dvakrat,
redko trikrat v letu. Prva kosa
se imenuje "seno" druga "stava",
tretja "stovce": stovce se na-
vavno redko kosi, ampak popare
jeren.

Po nekterih, bolj rihih trav-
nikih po dolih dolino stavko
(govejo) mrvu: po mowirnikih
pa kila (koupka).

gorjani ki pa le enkrat v let
kosi, pravijo temu travniku
"senozet" mrvu pa imenujejo
"sterino".

Jo kar se pri kalnem kraj
psti za frišen futer pravijo:
Jo bom pustu za "Prelast".

Trave se imenujejo: Pahovka,
solatenca, stavka (govejo) in
kila (koupka) mrvu.

Ko murvo uplesteh naložijo na voz,
ga potem, če se ne more in razve-
zne povežejo iz žrvja čez mrevo.
Pri prednem koncu zadržujejo ketno
žrvnico zalojternike; potem
jo na žrv navija, koker oče
murvo pritrdijo inmet, ta ko
povezuje voz; drug mur na voz
žrv drži po konu visoko, potem
ko je predn konu privezan,
ta ko je po konu držal žrv;
žrv dovolj po voz pritrdi.
Povezati, je že prej, murvo je
žrv naložit voz, vesa kraj
zavno kraj (podvoz) potegniti;
potem ko povezuje konca čez
lojternike in žrv, utakne konu
v klubo, jo zakotli, da se ne
razveže.

Ko voz peleso vane, po visicem
ali brežnatim svet, operata ga
even ali dva iz rama od strani
nekteri žvidani, da se ne
žvrne.

11. 7.

Nastu se tako napravlja: Stenje,
mah in borovničevje korijo skratko
nalat za nastu korit pripravno
koro; praprot in drugo sarovje
v pom žanejo; mreže, korosica
klestijo; koromato kosto, kater je
po kres zvela za nastu nekaj
vprato ali vinskih; mreže in
kosto doma pred stalo na klad
iz žaklako drobijo; listje jeren
ko nade iz drevoja in borstu s ostim
vremen segrablji grabjo, ker je
dost mladiga drevoja in koste se
listje grovo izkople na kup.
Potem ako so nosi listje v kripah
dani, natlači se vkripe; ako se pa
vorzi pa naloži na voz lojsternik
obstraneh in na kornet, da se
listje preveč ne razpade, in da se
ga neč gubja dani, jakejšo iz mreže,
ijem ali koromato kosto, ako te ni
je zola tudi quera: čy vrh se
verzijo dve tri nove veje;
potem se voz zvo zvrjo poveže
in gubje dani v listnico ali supo.

✓ Ko pozim kopni sneh,
polet pride dež, ploha,
urajnamo skrbniga kmetu,
na potu ki iz Kolesnic gnetiko
kapehiva voda na levine, in
da mu nič ne zgrabni, in
ne uvert. popravlja grabne.

V.

3. a.

Posreka in sklesti se polet kasz
mata hosta za pozar, ki ne ime-
nuje velna. In to gusti ster,
nest teber, da se velna dober
porosi. No je velna mila za
zpa, jo obulicim vremen zgori
zazgo podvham in poteni
v brevgam Kurjancie naukar
popravljajo, da se lya pozge.
No porosi pohlevu dej je
Uoparije pozarsa iz ojetrem
vovnicam prisoeno. Na tello
novise mejejo mienico, rej
ali ajlo, vruze jita privedjo na
v rto porujeje. Taka rtes se
imenuje vta pozari. Navadno
se iter ali netkrat meje, poteni
sti, da se para zersere. No zersere
hosta, porebno ber rare konopni-
cevna, No ni ze druge ralis,
net se porebna velna za pozar.